

21- Kolonya namaza engel mi mezhepler neden farklı?

6-MİSAL

Kur'an'ın hükmü bir değil midir? Öyleyse aynı konuda neden mezhepler arasında ihtilaf var?" Bunun cevabı, ayetlerin mutlak bırakılan veya bir kelimenin birden çok manayı ihtiva etme ihtimali taşımasındandır. Şimdi buna **ayrıntılı bir örnekle** temas edeceğiz. Bu sayede, ihtilafın bir karışıklık değil; hikmetli bir genişlik ve kolaylık vesilesi olduğu daha iyi kavranmış olur.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَامُ رِجْسٌ مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ

Ey iman edenler! İçki, kumar, dikili taşlar ve fal okları şeytanın işinden birer pisliktir.

فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

Bunlardan kaçının ki, kurtuluşa eresiniz. (Maide 90)

"Kolonya kullanınca namaz bozulur mu?" "Kolonyalı gömlekle namaz kıldım, kabul oldu mu ya?"

"İmam diyor ki caiz, diğer hoca diyor ki haram. Hanginize güveneceğiz?" Kardeşim sakın ol. Sorunun cevabı aslında basit,

KUR'AN NE DİYOR?

"Ey iman edenler! İçki, kumar, putlar, fal okları şeytan işi pisliklerdir. Bunlardan uzak durun." (Maide 90)

Tamam, burada ne anlatılıyor? **Hamr** = içki = pislik. Yani **içki = necaset**. Ama soru şu:

"Hamr tam olarak ne?" Rakı mı? Viski mi? Kolonyadaki alkol mü? Şalgam mı?

Allah-u Teâlâ, ayet-i kerimede 'hamr'ın pis olduğunu beyan buyurmuştur. Ayetin hükmü açık olduğundan dolayı 'hamr'ın pislğinde ihtilaf yoktur. Dört mezhebe göre de 'hamr' pistir. İhtilaf; hamrın ne olduğundadır. Zira ayette hamrın ne olduğu açıkça belirtilmemiş ve mutlak bırakılmıştır.

Hanefi Mezhebi (İ. Azam ve İ. Yusuf' göre):

“Hamr = Sadece üzümünden yapılan ve *pişirilmeden bekletilmesiyle keskinleşip köpük atan sarhoş edicinin adıdır.*” Diğer sarhoş edicilere hamr değil, ‘nebiz’ denilir. Nebizi içmek, hamrı içmek gibi haramdır. Ancak nabiz pis değildir. Pis olan; sadece üzümünden yapılan sarhoş edicidir. Dolayısıyla nabiz kısmından yapılan bir sarhoş edici kişinin elbisesine bulaşsa, nebiz pis olmadığı için namaza mani değildir. Namaza mani olan hamrın elbiseye bulaşmasıdır. Kolonya ise hamrdan değil, nebizden yapılmaktadır. İçmek haramdır, ancak pis değildir. Kullanmak caiz olup, elbiseye bulaşması namaza mâni olmaz.

İ. Muhammed ve üç mezhep imamına göre ise hamr: *her sarhoş edicinin adıdır.* Dolayısıyla bütün sarhoş ediciler pistir ve namaza manidir. Kolonyadaki alkol de sarhoş edicidir ve hamrdir. O halde onu kullanmak caiz olmayıp, bulaştığı elbise ile namaz kılınamaz.

Tekrar edersek “Hamr = sadece üzümünden yapılan sarhoş edicidir.” Kolonyadaki alkol **üzümünden değil**, o zaman bu “hamr” değil, **nebiz**. Nabiz nedir? Sarhoş eder ama pis değildir. Sonuç: **Kolonya içmek haram**, ama eline sürüp namaza durmakta sakınca yok.

Diğer 3 Mezhep (Şafi, Maliki, Hanbeli + İmam Muhammed):

“Hayırdır? Sarhoş ediyor mu? Evet. O zaman **üzümünden mi değil mi fark etmez**, hepsi hamrdir. Hamr pistir. Pis elbiseyle de namaz kılınmaz!”

Görüldüğü gibi ihtilaf, hamrın manası hakkında olup, “hamrın temiz mi, yoksa pis mi?” olduğu hakkında değildir. Zira ayette geçen “hamr pistir” ifadesi, ictihada mahal bırakmamaktadır. İctihad, hükmü açıkça bildirilen konularda olmaz. Ayet ise hamrın pis olduğunu açıkça bildirmiştir. Açık olmayan; hamrın ne olduğudur.

“Biz hangi görüşle amel edeceğiz?” denilecek olursa, ona da şöyle cevap verilir: “Ruhsatı tercih ederek kolonya kullanılabilir ve kolonyanın bulaştığı bir elbise ile namaz kılınabilirse de, takva ve azimet ile amel edip kullanmamak daha evladır. Kullananlar ise en azından, namazdan önce kolonya sürdükleri uzuvları yıkayarak takvayı tercih edebilirler.”